

Zorlu Dönemeçler 1 B4 9 12

— conı · 07 Şubat 2013

9. BİR GÖNÜL İŞİ

Artık , kış bitmek üzereydi. Öğretmenin gözüne girmiştım. Beni takdir, zaman, zaman da teşvik ediyordu. Dersleri, öğretmen anlatırken, can kulağı ile dinleyerek, öğrenmeye gayret ediyordum. Çünkü, evde, ders çalışmaya, fazla zaman bulamıyordum.

Okulda dört oğlan çocukla, arkadaşlığımız, çok iyi idi. Hoş, artık hepsinin ağabeyiydim ya! Bu dördünün de beğendiği birer kız vardı.

Onlara:

—Sakin! Muallâ'ya göz

dikmeyin, diye tembihte bulunuyordum. Güya, O da benimkiydi. Ama, kızın, bundan hiç haberi yoktu. Toplu hatıra fotoğrafları çekilirken bir yolunu bulur, Onun yanında veya arkasında yer alıyordum.

Bir gün, arkadaşlardan biri, MALTA TAŞI getirmiş, bana gösteriyordu. Kafamda da Muallâ'yı sevdiğimi nasıl gösterebilirim sorusu vardı. İşte bulmuştum! Taşı yontarak, kâlp şekline sokacak, üzerine de Onun baş harflerini kazıyacaktım. Nitekim, arkadaşımın taşı alarak, düşündüğümü gerçekleştirmiştim. Eserimi, yaldızlı bir kutuya koydum. Niyetim onu, gizlice, Mualla'nın sırasının gözüne koymaktı. Fakat, arkadaşlar görüp, durumu anladılar. Bense, tevil yoluna sapıp, onu, öğretmen için yaptığımı söyledim Ancak, taşın üzerine işlediğim ikinci harf, öğretmenin soyadını tutmuyordu. Dolayısıyla, yalanım ortaya çıkmıştı. Onlar, göndermem için ısrar edince, yakın arkadaşı, Suna vasıtasıyla, Mualla'ya ulaştırmaya karar verdik, Çünkü, O bir, iki gündür okula gelmiyordu. Sunanın getirdiği haber ise, ümit kırıcıydı. Mualla, kutuyu alıp, durumu anlayınca, infiale kapılmış, benim özenle yaptığım eserimi, yere çalıp kırmıştı. Üstelik, öğretmene şikayet edeceğini söylemişti. Gerçekten, okula geldiği zaman, öğretmene durumu anlatmış ve beni şikayet etmişti. Allah'tan ki, öğretmen olgun bir insandı. Belki de böyle, çocukça hadiseler, başından çok geçmişti. Her ikimizi de, odasına çağırarak, bilhassa bana nasihat etmiş ve bu gibi hadiselerin bir daha tekerrür etmeyeceğine dair benden söz almıştı. Böylece, işi tatlıya bağlayan öğretmenimiz, ikimizi barıştırmış oluyordu. Muhtemelen, bu hadiseyi, ben ve Mualla hariç herkes, çabucak unutacaktı. (Ancak lise yıllarında, Mualla'nın veremden öldüğü haberini duyduğumda, Bu küçük olayı, acı ile karışık, tekrar hatırlayıp, yaşayacaktım.)

10. İLK İŞÇİLİĞİM

Okul tatil olmuştu. Dayıma, iş bulup, çalışmak istediğimi söylemiştim. Para kazanıp, okul sırasında, harçlık yapmayı düşünüyordum. Muhittin para bırakmadığı için, sinema parasını bile, yirmi beş kuruşta olsa, dayımdan istemek mecburiyetinde kalıyordum. Gerçi, evin vekilharcı gibiydim. Dayım, çarşı, Pazar için bana para verir, itimat ederdi. Ben de, hiç bir şekilde, bu itimadı, suiistimal etmeyecektim. Ama, gönül işine gelince, işler farklılaşacaktı.

Halk evi binası yapılıyordu, Bana da bir iş bulunmuştu. Binanın, yer döşemesi için karo ya

ihtiyacı vardı. Karo işini alan müteahhit, inşaata yakın bir atölye kurmuştu. Burada, bir usta ve beş-altı elemanla, karo yapıyorduk. Kum ve çimentoyu, belirli oranda karıştırarak harç yapıyor, 30x30 badındaki kalıplara döküyorduk. Kalıplanmış harcın üzerine, daha önceden kırılmış mermer parçalarını serpiştirerek, harcın içine gömülmesini sağlıyorduk. Kalıplar kurduktan sonra da çıkararak, bir makineyle silme ve cilalama iş yapılıyordu. Böylece, karolar, yere dönecek hale geliyordu. İş fabrikasyon olmadığından, çok yorucu ve zahmetliydi; aynı zamanda, insanın, üstü, başı, pislikten batıyordu. Yengem, beni, o halde görünce, haklı olarak söyleniyordu. Her şeye rağmen, okul devresinde, harçlık yapabileceğim bir kaç kuruş kazanabildiğim için, zorlukları umursamıyor, ayrıca, galiba, biraz da gurur duyuyordum.

11 RESMİN CANLISI

Bu arada, Erdem İstanbul'a gönderilmişti. Dayım, ilk torununu özlemiş, Onu getirtmek istemişti. Dayımın özelliklerinden birisi, çocukları çok sevmesi, ve çok merhametli olmasıydı. Sokaklarda dolaşan, pejmürde kıyafetli bir çocuk görse, peşine takar eve getirirdi. Onu, yedirir, içirir, uygun düşen kendi çocuklarına ait kıyafetlerle giydirir, büyük bir zevk duyarak gönderirdi. Yengem de, dayımın bu davranışlarına, bazen, kızardı.

Erdem, dört- beş yaşlarında, tombul bir kız çocuğu ile dönmüştü. Torun, Gülcan, kızıl saçlı, kahverengi gözlü, sakın görünüşlü, çok sevimli bir çocuktur. Artık evin göz bebeği O idi. Dede, torun, birbirlerini çok seviyorlardı. Teyzeleri, Onu oyalamak, eğlendirip, güldürmek için birbirleriyle yarış ediyorlardı. Geceleri, kimin koynunda yatarsa, O şanslı sayılıyordu. Çocuk da, teyzelerinin yanında, hayatından çok memnun görünüyordu, bilhassa çiğdem'in şaklapanlıklarına bayılıyordu.

Bir hafta- on gün sonra, çocuğunu özleyen annesi, faytonla çıkagelmişti. Bahçede, teyzeleriyle neşelenen kız, annesini birden bire karşısında görünce, her şeyi unutup, koşarak boynuna sarılmıştı. Her ikisi de birbirlerini özlediklerini söylerken, bizim kızlar da "abla" diye etrafını sarmışlardı. İşte o zaman, dikkatimi ve ilgimi, Ona çevirmiş. Duvarda gördüğüm resmin canlı modeli olduğunu anlamıştım. Resimde göremediklerim ise: ince, minyon, mütenasip vücudu, yine ince, düzgün bacaklarıydı. Teni, buğday rengi ve duruluğunda, saçları ise, biraz daha uzun ve sarı renkteydi. Gözleri ise, iri, orman yeşili, gözbebeklerinin etrafı harelî ve tahmin ettiğimden daha güzeldi. Canlı, vakur ve hayat doluydu. Beni tanıttıklarında, sanki kardeşlerinden biri imişim gibi, sıcak ve samimi davranmıştı. Artık, kardeşleri gibi, ben de Ona, abla diyecektim. Herkese, ufak, tefek hediyeler getirmişti. Davranışları ve tavrı, kardeşlerinden farklı bir yapıda olduğunu gösteriyordu. Konuşmaları, kakhaha ile gülmesi, hayata bağlı ve mutlu olduğu intibası veriyordu.

Akşam, babası gelip Onu gördüğünde, bir sürpriz havası yaratmış ve baba- kız sarmaş, dolaş olmuşlardı. babası, Onu kucağına oturtmuş, sanki bir çocukmuş gibi şımartmak istemişti. Birbirlerine çok düşkün oldukları, her hallerinden belli oluyordu.

On günlük misafirligi sırasında, eli, kardeşlerinin üzerinden gitmemişti. Nihayet, dönmeye karar verdiğinde, Dayım, tren biletini aldirtmiş, bir kutu da peksimet yaptırtmıştı. İzmit'in ekmeği

karnesi, artık, İstanbul'da geçmiyordu. Bu sebeple, en makbul hediye, Onlar için, peksimetti Çünkü, kasabalarında, ekmekler çamur gibi çıkıyor, çok sıkıntı çekiyorlardı.

Bana, gideceği sabah, fayton çağırmanı söylemişti. İstasyona kadar beraber gitmiştik. Ayrılırken, yanaklarımdan öpmüş, İstanbul'a beklediğini söylemişti. Tombul, sevimli küçük Gülcan da boynuma sarılmış, bu hareketiyle beni sevdiğini belirtmişti. Birlikte, bir fotoğraf çektirmeden, gittiklerine gerçekten üzül müştüm.

12. BİR SAYFIYE KÖYÜ

Okul tatilinde, evin diğer erkekleri gibi benim de hafta boyu , işçi olarak çalışmam gerektiğinden, bazen, Pazar günleri, vapurla, Değirmen dereye gidiyorduk. Orası, sakin, تنها bir sayfiye köyü idi. Dağları, bağları yemyeşildi. Denizi, billur gibi temiz, kıyıları tabii plajdı. Ulu çınar ağaçları altında gazinoları vardı. Havası güzel, sıcak havalarda bile, tatlı esintisi devamlıydı. Yengemin görümcesi, Yani, Ümmühan'ın üvey anası oralıydı. Fındık ve üzüm bağları, bahçeleri vardı. Halk, çok misafırperverdi. Deniz kenarında otururken, köylüler, katır sırtında, küfelerle, fındık, kiraz, üzüm, mısır, çeşitli meyve taşırlar, bize de ikram ederlerdi. Sandallarla, 20-30 metre açıkta, balığın çeşidi tutulurdu. Balık, o kadar boldu ki!

Balığ , bilhassa tekiri bol olan başka bir köy de Hareke idi. Bir keresinde, Dayımla, trene binip oraya gitmiştik. Yörenin kiraz bayramıydı. Köylüler, çeşit, çeşit, dalbastı kirazlar getirmişler, meydanda sergilemişlerdi. Dayım da halka hitaben bir konuşma yapmıştı. Nede olsa partilikten kalma, köylülere hitap etme deneyimi vardı. Üstelik bu defa , İzmit belediyesini temsil ediyordu. Dönüşte, bize, en âlâsından , bir sepet kiraz, küçük bir çavalye da barbunya balığı hediye etmişlerdi.